

Cooperation as a key to overcoming challenges
in the field posting of workers from care, construction,
transport and agriculture sectors

Co-funded by
the European Union

Rezultat projekta Cooperation-ACCT

Projekat "**Cooperation as a key to overcoming challenges in the field posting of workers from care, construction, transport and agriculture sectors**" („Saradnja kao ključ za prevazilaženje izazova u oblasti upućivanja radnika iz sektora nege, građevinarstva, transporta i poljoprivrede“), koji sufinansira Evropska unija, sproveden je od oktobra 2022. godine do završetka u prvim mesecima 2024. godine.

U projektu su učestvovali predstavnici iz Španije (Koalicija nezavisnih sindikata radnika, CSIT UNION PROFESIONAL), Poljske (Evropski institut za mobilnost radne snage, ELMI i Zavod za socijalno osiguranje, ZUS), Srbije (Sindikat zaposlenih u zdravstvu i socijalnoj zaštiti), Norveške (Solidaritet Norge), Rumunije (Nacionalna federacija sindikata u upravi, FNSA) i Češke (Svaz Podnikatelu Ve Stavebnictvi i Odborovy svaz Stavba Ceske republiky). Ova heterogenost partnera koji učestvuju (sindikati, poslodavci i javne organizacije) i njihovo poznavanje specifičnih karakteristika sektora koji su se našli u fokusu ovog projekta (nega, građevinarstvo, saobraćaj i poljoprivreda), pružili su različite perspektive za analizu problema i iznalaženje rešenja za kretanje radnika i za mobilnost radnika iz trećih zemalja.

Cilj kojem se težilo tokom implementacije ovog projekta bio je: **Povećati efektivnost primene osnovnih prava upućenih radnika, uz garantovanje njihovog slobodnog i fer kretanja** tako što će se, u saradnji sa socijalnim partnerima i javnim organizacijama, razviti rešenja za prevazilaženje barijera i poteškoća u praćenju i primeni odredaba Direktive o upućivanju radnika u sektorima nege, građevinarstva, transporta i poljoprivrede.

Da bi se postigao ovaj prioritetni cilj, održani su sastanci nacionalnih eksperata i radionice o upućivanju radnika i radnika migranata iz trećih zemalja. Štaviše, značajna prekretnica projekta bilo je prisustvo partnera koji učestvuju na **VII Evropskom kongresu o mobilnosti radne snage**, održanom u Krakovu (Poljska) 24. i 25. aprila. Glavni cilj ovog naučnog i praktičnog kongresa bio je stvaranje prostora za razmenu iskustava između akademskih krugova (pravnih i ekonomskih), javne uprave, sindikata, političara i privrednika koji sele radnike; posebna pažnja bila je posvećena uslugama prekogranične kućne nege za stara lica, jednoj od grupa koje smo analizirali u našem projektu.

Kako na održanim sastancima eksperata, tako i u izradi materijala za obuku koji je deo zaključka projekta, diskutovalo se o nizu tema koje su bile u fokusu pažnje svih partnera na projektu i postignut je visoko stepen konsenzusa u ukazivanju na najvažnije probleme upućenih radnika i državljana trećih zemalja.

Cooperation as a key to overcoming challenges
in the field of posting of workers from care, construction,
transport and agriculture sectors

Co-funded by
the European Union

Aspekti koji se odnose na boravak radnika i njihove radne dozvole, u slučaju državljana trećih zemalja (sa posebnim naglaskom na tzv. *Vander Elst* vizu u Nemačkoj), kao i njihovi uslovi zapošljavanja i različiti propisi u vezi sa socijalnim osiguranjem, doprinosima i porezima bili su stalni elementi u diskusijama koje su vođene tokom projekta.

Tokom pomenutih diskusija i razmena stavova značajan prostor posvećen je ljudima koji svoj posao obavljaju tako što neguju osetljiva lica (uglavnom starije osobe i osobe sa invaliditetom), a prikupljen je i niz zaključaka koje su sami partneri opisali kao „zabrinjavajuće”, od kojih možemo pomenuti postojanje sive ekonomije, nedostatak regulacije u osnovnom aspektu kao što je radno vreme, nedostatak stručnih veština ljudi koji obavljaju poslove nege i loše definisanje njihovih funkcija ili nepostojanje jasne definicije standarda usluga koji korisnicima garantuju kvalitet pružanja pomenutih usluga.

Ukratko rečeno, projekat je pokazao da još mnogo toga treba uraditi u pogledu zaštite upućenih radnika i, pre svega, prava radnika iz trećih zemalja (a naročito u oblasti nege). U buduće izazove spadaju postizanje boljih standarda transparentnosti (uprkos adekvatnoj upotrebi Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta, *IMI*) i lakši pristup informacijama o uslovima zapošljavanja upućenih radnika i radnika migranata.

U tom smislu, a u skladu s jednim od ciljeva naznačenih u projektu, partneri učesnici su uspostavili niz „mostova“ za ostvarivanje veće i bolje saradnje i efektivnog dijaloga kako međusobno, tako i sa društvenim i javnim sagovornicima u svojim zemljama.